(५)

।इतिश्रीहरिविज आध्या॥१५॥

॥१॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

॥श्रीगणाधिपतयेनमः॥ जयजय वृंदावन वीलासिया ॥ निर्वीक
ल्पवृक्ष करुणालया ॥ अहंकार विशाधर कळ्या ॥ पायातळीं र
गडिला ॥ ॥१॥ परम दुर्धर दुर्वासना ॥ हे जीचे शोरची ह्रितुवासु
तन ॥ अपार संसार भ्रममोचना ॥ [illegible] व्रजभु शाळासु रवाब्धि ॥ र
आगबगकेशी शकटासुर ॥ हे [illegible] क्रोधमदमछर ॥ मर्दिले
दैस दुधर ॥ श्रीमनोहर वि[illegible] ॥ नानाचिकार भेदभजन
आक्षीया आपर मितानिरंजन ॥ [illegible]पीडानमानस रंजन ॥ सु
नातना ॥ प्रताप मित्रा ॥ ॥ कम[illegible] कमळशयना ॥ निंदकदुर्ज
नदानव भंजना ॥ आसेद्र प्रेमळ भक्तरक्षणा ॥ हरि निर्गुण्या निरु
पाधि ॥ ५ ॥ मधुकैटभारि पुंडलीकवरदा ॥ सत्यज्ञानब्रह्मानंदा ॥ प्र
भान्तर हिता ॥ आक्षयसुखदा ॥ क्रिडसी मकुंदा ॥ गोकुळी ॥ ६ ॥
वैदाच्या आध्यायाचे अंती ॥ गोवर्धनी आसतां श्रिपती ॥ अमल

" Joint project of The Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2A)

विला कंसदुती ॥ ऐसेंनिश्चिति गिळीलातों ॥ ७ ॥ यावरियेक
श्रावणमासी ॥ मित्र तिथि अमावास्येंसी ॥ मातापुजिती पुत्रासी ॥ वाय
देतीआदरें ॥ ८ ॥ शंकर्षणाचिपुजाकरुनि ॥ तेदिनीवाणेदेतरोहीणि
श्रीरंगासि नंदराणी ॥ त्रितीआर्चुनि वायनदेत ॥ ९ ॥ तोमथुरेत बंदि
शाळें ॥ वसुदेवदेवकीतेथें ॥ आठवें नंदरुपसांवळें ॥ दुनव
केलें अपार ॥ १० ॥ मायाबे[illegible]णि ॥ मिंवाअजससप्तपुत्रविउनी ॥
आटवांजाला ॥ चक्रपाणी [illegible] हेमंडल अवतरला ॥ ११ ॥ कंसपर
मच्यांडाळें ॥ आवघेमारिली [illegible] वोळें ॥ येकहीनाहिउरलें ॥ आजी
वाणी घ्यावया ॥ १२ ॥ आहाअरे ठसव्याडोळसा ॥ ऋषिकेशी ॥ मजतुंवा
केलेंपरदेसी ॥ आजमीवान देउं कवणासि ॥ बारे वेगेंसी धांवकां ॥
१३ ॥ माझेंपुर्वकर्म वोडवलें ॥ घोरपापफळासि आलें ॥ गाईवछ्या
सिचिघडिलें ॥ किंमृगीचें तोडिलें पाडस ॥ १४ ॥ किंवा तोंडिला

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

हरि कितन रंग ।। किंरुषीचा केला मानभंग ।। मातापितां सद्गुरु सेवन
(३) शब्द बोलिलें मी पुर्वि ।। १५ ।। धांवले करि वैकुंठनाथा ।। माझे बोल मज
भेटचि आतां ।। येबं दिशाव्हे चिवेंथा ।। कितिदिवस भोगावि ।। १६ ।।
ऐस्या देवकी धांवा करि ।। तो गोकुलि खेळतां श्रीहरि ।। करुणा शब्द
त आवस्वरि ।। हरि श्रवणी पडि[illegible] ।। १७ ।। गडियांत खेळे तसां वक्ता ।।
मायेचा धावा ऐकिला ।। सद्गु[illegible]कट जाला ।। तैसाच चालिला गु
[illegible]पे ।। १८ ।। अनंत ब्रह्मांडिचा[illegible] ।। सर्वज्ञाणि श्रीहरि पद्मभ्र ॥२॥
भ्रमर ।। तो नक्षत्रें तो स्वगंभीर[illegible] देशावे पावला ।। १९ ।। पदमी
णीमित्र कुळ भुशण ।। चतुर्दश वर्षे सेउन विपीण ।। निजमायेसि
भेटे ये ऊंन ।। तेवी मनमोहुणा पावला ।। २० ।। तव देवकी विस्तारनवा
णी ।। करित कृष्णाचे चींतन ।। म्हणा जेथें बाळ आसेल सगुणा ।।
आसिर्वाणी पावा हे ।। २१ ।। तों आकस्मात मातेचे पाठिसि ।। उभा र

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan

लाखबिकश्री ।। जोपयसागर हृदयविलासी । वेद शास्त्रांसि अ-
चर ।२२। मायनेञ चलुनवाणा । सहज बोलें आतित कोण । तो अ-
कस्मात बोले जगन्मोहन । सर्वातित मि आसें ।२३। जिव सिवासी
आतित ।। पिंड ब्रह्मांडा चिर [illegible] । तो मी जालातुझा सुत । वाननिश्चित
मजदयि ।२४। देव कि जो प[illegible] तोन [illegible] । तो सावकि मुती अप्ति आहें ।
चिन्मयपरम गटस्त होये ।। [illegible] ये देव कि ।२५। कोयान्चारं तुबा-
वा ।। दिसतो सिबरवा [illegible] माझा कि कृष्ण सांवळा ।। तुज च
येव्हडा आसल ।।२६।। ह[illegible] । जगज्जिवन । मात तोच तुझा नं-
दन ।। मास चिनाम कृष्ण ।। बोरि रवुयवांव्हरवें ।२७। अकतो चिबे-
स्सियाक्चना ।। त्यानि ताकाळ फुटला पान्हा ।। पाटसि धरिलि कमला
नयना ।। तेसुरव कोणा नेवर्णवे ।।२८। फुदफुदा रडमाया ।। आव्हा-
डव घेतले ।। यादवराया ।। हरिमुखी स्तन घालुनियां ।। पयपान कर वित-

ासा

(5)

वसुदेवजवळी येउन ॥ म्हणेकोणास्ति करविस्तिस्तनपानीं ॥ माता
म्हणे हरखा पावलाहोमजला मी ॥ ३० ॥ गोकुळिकरितो नानाचरि
त्रें ॥ तेथेंआकोलिलि होती आंत्रें ॥ ते आजीराजिवनेत्रें ॥ खरिकरनदावि
लि ॥ ३१ ॥ वसुदेवें आळगीले मुरहरा ॥ नयनी वाहाति विमळांबुधारा
बोरें माझिया शामसुंदरा ॥ कर[illegible]येआलासी ॥ ३२ ॥ हरिम्हणेंआ
विद्यामयआवी ॥ जेगल्लेंदह[illegible]छुनि ॥ मिनदिसे याचे नयनी
भक्त ज्ञानी जाणती ॥ ३३ ॥ हरि[illegible]माता शोककरंनका ॥ तुमचिस्तह
र होईल सुटका ॥ असेंबोल[illegible]जन ॥ सरवा ॥ गोकुळागेलास्तत
र ॥ ३४ ॥ कंसस्तसभेसी ॥ आलाब्रह्मपुत्र ॥ म्हणेतुज्जकळला समाचार
कृष्णयेउन ॥ गेलास्तत्तर ॥ मातापितियास भेटुनी ॥ ३५ ॥ ऐकुनियांकंस
कोपला ॥ दुतबोलाविलेंतयवेळा ॥ वसुदेव देवकीं उभयाला ॥ घ
रुनियांआणावे सभेस्ति ॥ ३६ ॥ असेआसतीदिनवदनें ॥ कंसम्हणे

।२५

॥२॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

टाकासिर छेदून ॥ यांचें पांटि उग्रसेन । तोंहि वधुनी टाकावा ॥ ३७
शस्त्रे घेउनी । लखलखीत । आवतें उभें टाकव्वें दुत । देवकि थरथरां
कांपत । [illegible] धावा करित । हरिचा ॥ ३८ ॥ चाल चाल वेगें हरि । कंसआ
म्हाजि[illegible]मारि । तुजवीण येंआले स्वारि । काया आम्हा रक्षीपां ॥ ३९ ॥ आ
मुच्या [illegible]या होती । आपदा । का[illegible]तिं मुकुंदा ॥ भक्त कैवारियां
गोविंदां । धांव धांव सत्वर ॥ ४० ॥ [illegible]या शब्द ते वेळी । ऐका आकि
ले गोकुळि ॥ खवळलें बाळाचि [illegible] । तों वन माळि कार्यें करि ॥ ४१
मुखांतुन काढिलें सुदर्षण ॥ [illegible]डें आवलोकुन । दिधलें तेव्हां
शिर काडुन । एकएक पथें सत्वर ॥ ४२ ॥ चक्र यउनी धरित । दोघास आवतें र
क्षितें ॥ जोडो डोळयांचें पातें लवत । तो शत आवतें नें चक्र फिरे ॥ ४३ ॥
आवतें हातें जैं देय भार ॥ त्यांचा तत्क्षणी केला संव्हार ॥ जाला ये
कचि हाहा कार । रासी पडल्या सिरांच्या ॥ ४४ ॥ विस्मीत पाहे कंसा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

सुर ॥ म्हणे कोणकरितो संव्हार ॥ आमर्यादपडलें चरयाकर ॥ तुवे
नियांवीराचें ॥ ४५ ॥ अयेकीतकंस मानसी ॥ म्हणे ईस्वर ॥ रक्षीतों यासी
कंस म्हणे ॥ वसुदेवासी ॥ बंदिशाळें तुम्हीजावें ॥ ४६ ॥ तुम्हासी मीक
दानमारि ॥ निरभय आसा वेथंतरि ॥ वसुदेवकी सुडकरि ॥ जातिजा
(5) ल्लि बंदिशाळें ॥ ४७ ॥ पाठिनरी आसंता भगवंत ॥ हुंनातहि करुन स
कं घात ॥ आपयेतेचि उपायें [illegible] बिम्ब्रे निरसेंती ॥ सर्व हि ॥ ४८ ॥
असो ऐसिकरणि करयं ॥ [illegible] ना ॥ गेलें सुदर्षण ॥ भक्तकैवा
रि यानारायेण ॥ ब्रीद साचकें [illegible] ॥ ४९ ॥ याउपरि येक दिनि ॥ हरि ॥ ४ ॥
खेळतां ॥ वृदावनि ॥ गोरस विका [illegible]या गोळीणि ॥ मथुरे अती चालि
ल्या ॥ ५० ॥ सांच्य मध्य श्रांगी राधा ॥ जिच्यास्वरुपासि नाहिमर्यादा
जे अयत प्रिय गोंवीदा ॥ ते अनंद कंदा न विसरे ॥ ५१ ॥ हावभाव राधादा
वित ॥ पैजन पाई झनकारित ॥ खंजरिट नयना विलोकित ॥ चहुं

(5A)

कडेचपळसें॥ ५२ ॥आकर्णराधेचे नयन॥ सांगयाचें शोभे अंजन॥ वद
नचंद्र शोभायमान॥ स्वरूपलावण्यें नवर्णवें॥ ५३ ॥ भावता गोळणिचा
मेळा॥ यांततळपे राधा चपळा॥ दुरून देखान सांवळा॥ वडज्या प्रती
बोलें॥ ५४ ॥ याचट वक्षावरि चंद्रानि॥ पाहे कोण आयात कामीणि॥
वडजातरू वरि वळंघोनि॥ हरि प्रती बोलत॥ ५५ ॥ मथुरे प्रती जातीनी
तिबीणि परि यांत यक सुंदर कामिनि जैसा उड गणामाजी निशा
मणी तैसीदुरूनि दिसतसें ५६ घडि घडि तुजकडे पाहे दानतिसें
मागें स्वयें तीस हरितुं घरिलें पदाहें आतां चीदेरें म्हणउनियां
५७ गडिया सहित धावे वनमाळि पदरि राधा दृढ धरलि नेत्र
संकैत तवेळि खुणाजाणविति हरितें ५८ भलतें बोलानकों आ
तां हरि म्हणे आमुचें दान नेदातां कां गें शुन्यमार्गें जातां मज अन
तां टाकुनी ५९ राधा म्हणे मनमोहना मजसीलाउ नकों तनाना

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

तुंपुटपुरे शाहण्या ।। बहुत हास्सीवाटतें मात्ते ।। ६० ।। उच्चम घेये वाटपा
डिसी ।। चालवेगेंचावडिसि ।। पुसोंमग दिवायासी ।। दान मागसि
केस्सतें ।। ६१ ।। हरिम्हणेपाडु निति बिणि ।। चावडिचि आवडि ।। घरिसि
मयी ।। सिहानचेतल्या वाचुनी ।। तुजलागी सोडिना ।। ६२ ।। राघाम्हणे
आताद्दानघेसि ।। हरिम्हणे नाचतचि देसी ।। तरिहि तरि चाल कुंज
वनासि ।। आडमागींसी सोडि ।। राधाम्हणेजगजिवना ।।
बहुबरले तुसी रसना ।। पो[illegible] आटकरुन मनमोहना ।। जाई
नजातां येयुनी ।। ६४ ।। हरि[illegible] किं गुलतलामिन ।। तोजारि
मग कोदुन ।। राघाम्हणे हे वलमान ।। कंसालागीजरि कळेल ।। ६५ ।। ।।५८
(6) मगतुज नादावयासी गोकुळि ।। टावनडेरं चि वनमाळि ।। तुबहु
करितोसीकळि ।। परि हे बरवे नव्हेकी ।। ६६ ।। हरिम्हणे कंसालागु
न ।। क्षणमात्रं मींच मारिन ।। चाणुरमुष्टिका आपटिन ।। येकपळ
नलागतां ।। ६७ ।। इतुके आम्हीकेली यावरि ।। तुअमुचिहायेनावरि ।

Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai
Joint Project

(6B)

ऐसे बोलतां। श्रीहरि ईतरा सुंदरी हांसती। ६८। राधा म्हणे तुझा पुरुष
र्थ ॥ मज ठाउका आहे समस्त। तुंज बाय कानि निश्चित। घर न बांध
ति उखळेसी॥ ६९। तुवा कारवसी चोंगडि घेउनी॥ गाई राखाव्या वृंदा
वनी॥ पावां वाजवी मधुर ध्वनि॥ हमामा चालि गोवळियां॥ ७०। तुंवा
काय वधावां कंस॥ ऐकता क्रोध आला पैं घियास॥ राधेसि म्हणे ह
स्या॥ परमपुरुष॥ यांचा महिम[illegible]॥ ७१॥ शेषनारायण दोघे जण
अवतरले देव कार्यालागुन॥ हे [illegible] सनातन॥ तुज महिमा नेणवे॥
॥ ७२॥ पुतना शकट कशि॥ [illegible] बगबगकेसी॥ कालियामर्दिला
यमुनेसी॥ तो तुंवा नेत्री देखीला॥ ७३॥ द्वादश गावें गीळिला अ
ग्न॥ केले गोवर्द्धनोद्धारण॥ चतुर्मुख सहस्त्र नयन॥ आला श
रण श्रीरंगा॥ ७४॥ नंद बुडाला यमुनाजळि॥ घेउन आला वनमाळि
सर्प मुखी हुना॥ शक्ति स्वळि॥ पितां सोडिविला॥ श्रीहरि येथे॥ ७५॥
ऐसें आगाध श्रीहरिचे खेळया॥ नेणती त्यांश सहस्त्र नयना॥ ता हरि

Sole property of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

सिन्नाष्ट्दुःशाण मुरवीगोक्किणीवनीतां ७६ तोंराधाचिसरवीचंद्रक
ळा हरिसबोलें तवेळा म्हणे क्षमाकरिगोपाळा आन्यायें आमुचे
समस्त ७७ चोरिकरुनीगोंकुळि तुझे पोटनभरेवनमाळि तरिमाळुन
घेई आम्हाजवळि गोरसतुज भक्षावया ७८ परि आम्हातें पोटस्रीपि
डिस्री नसेतचीहानमागोनि [illegible] देराधोस्ति म्हणउनच्चरणा
सीलागलि ७९ राधाम्हेयाचंद्रकळे [illegible]लाविपिडितां भलतें वेळें
येणसंसाराचातळे पाणीमाझ्या [illegible] ८० हारास्वीतामाझ्यागाई
यालागीमिनबोलें काहि येन्ह वि [illegible] कान असमर्ई पिळानदेणहाति ८६
च ८१ राधकीम्हणे शेषशाई [illegible]बाचें खादले काई आजपा
सुनतुझ्यागाई नरारिविमिं सर्वथां ८२ असें बोलतां गोवींदा सद्गदित
जाली राधा म्हणे पुराणपुरुषा ब्रह्मानंदा तुजन्नारयामि आसें ८३
तुं परमात्मा जगदोद्धार माया नियंता निर्विकार तुं आमुचा करविसोव
द्धार श्रीजीआवतार धरनीयां ८४

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(७A)

तुंआमुचानिज प्राण। आम्हीतुझ्यावचनाधिन तुजवीणयेक्षण नगमेचि
आम्होतें ८५ जगन्मोहनादुवेंघकमुर्ति म्हणयेकनदेखोयदुपती तरिनेत्र
त्रचित्तन्मळति नदेखतांतुजपें ८६ तुझेंनकरितांनामस्मरण इतरजे
प्रपंचभाषणं व्यर्थकायजिव्हाश्रमउन तुझेंगुणनवर्णितां ८७ देखो
नराधेचाप्रेम। म्हणपाआलीपुरुषोतमा म्हणेतुमचां भावगोरस आम्हा
निसकळसमर्पण ८८ मान्यकरूनहरिवचन गोपीगेल्यामथुरेलो
गुण आम्वीतांश्रीरंगाचेगुण प्रपंचकारणकरितां हो ८९
राधेसमवेत गौळिणि मथुरेप्रतिगोरसविकुनि आल्यागोकु
परतुनि गातवदनीहरिलीळा ९० यावरीयेकेदायमुनतिरि
गाईचारितांमधुकैटभारि तोगाळियाचाकुमारि पुजितिगौ
रिस्वानंदे ९१ कृष्णासंगईछुनमनी पुजीतिदेवीकात्यायनि जे
सौभाग्यदायकमंगळखाणी ज्ञानकळाहरिचि ९२ ज्ञानकळे

य

(४)

|सें न भजती || हरिचिंतासि नव्हे तत्वतां | याल्भागी सुंदरि समस्ता || आ
चरिति व्रताचे रं || १३ || तव तो काळ || हिमतरत || मार्गस्विर || मास्पवि
त्र्यात || जो आपुले | स्वरूप जगं ग्रंथ || द्वादश माजि म्हणावि
पैं || १४ || ओंकार | तमुगुट सुंदर || कि नवग्रह माजि दिनकर
तैसा मासामाजि मार्गस्विर || हरि स्वरूप जाणी जे माजिं || १५ || किं
ऊराडंज्यामाजि खगेंद्र || किं [illegible] माजी भुधर | तैसा मासा
माजि मार्गस्विर || हरि स्वरूप [illegible] जें || १६ || वृंदारका माजी श ||५
चिवर | किं विमाजि || किं धन[illegible] माजी कुबेर || तैसा मासामा
जी मार्गस्विर || हरि स्वरूप | जाणिजे || १७ || कार्थिमाजी सिसवति
कुमर || किं मानवांत श्रेष्ठ न्रपवर || तैसा मासामाजि मार्गस्विर |
हरि स्वरूप | जाणिजे || १८ || या मासीं करितां दान | गो भु हिर
ण्यें ब्राम्हण || हरिकिर्तन आन्नसंतर्पन || तेणे नारायेण संतोषे || १९

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com